

πέσανε τ' ἄνθια ἀπ' τὰ κλαριά σὰ μαραμμένα νάτα.
Μὰ κάτου σὸ δὲ χαμήλωμα τὴν πολιτεία ξανοίγω,
κ' εἶναι συρμένη ἀλάκαιρη στὰ δρθόστηθα νταμάρια
κι ἀργοβυζαίνει ἀχόρταστα σὰ λαγγεμένη λάμια
κι ἀξάνει σὰ μιά κορασιά στὴν ἀγουρηρ ἀγάπη.
Καὶ πέρα στὴν ἀποχωριά δπου τελειώνει ἡ ξέρα,
ἀσπρογαλιάζει ἡ θάλασσα καὶ τρέμει ἐντὸς πανάκι,
ἀργὰ πὼς τρέμει ἡ θύμηση γὰ φτάση σὲ λιμάνι.

*

Ἀρομαίει τὸ φῶς δλόχρυσο μέσ' στὸν πλιτὴν αἰθέρα
κι ὅλα τὰ πάντα δείχνονται γεραμμένα μὲ κονιύλι.
Ὁ τόπος λάμπει ξάστερος κι ἀνάερος γλυκοφέγγει
σὰ μῆς παιδούλας μέτωπο πὸ δὲν τὸ κρούει τὸ
πάθος.

Κ' ἐκεῖθε ὁ γέρος Ὑμητὸς τῆς χώρας κοβαλλάρης
ταιριάζει ἀπάνου του γοργὰ τῆς πασκάλιας τὸ χρώμα,
γλυκὸ τὸ χρώμα καὶ θερμὸ σὰν ἐρωτάρης πόθος,
τῆς πασκάλιας πὸν ἀνάντισε μεστή στὰ σὺρριζὰ του.
Κι ἂν τὰ ποτάμια εἶναι ξερὰ κ' ἡ δάφνη νεκρωμένη
κ' ἡ χλωρασιά εἶναι λιγοστή κ' ἡ ἄλικη πίτρα πλήθος,
μὰ πάντα ἡ γῆς ἀγέραςτη κι ἀπάρθενος ὁ αἰθέρας,
κι ἀνανογῶ σιμά μου ἐδῶ τὴν ἀγκαλιά τῆς ζήσης...
Εὐγενικό, βεργόλυγο, δετό, ἀρμωσμένο, πλούσιο
χαῖρε κορμὶ τῆς Ἀιτικῆς πὸν μέσα σου λαγιάζει
ψυχὴ γαλήνια καὶ γλυκειά, ὁ κάμπος τῆς Ἀθήνας.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΦΥΛΛΑ

ΑΠΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΚΟΡΗΣ

Ὡ, πὼς ἤθελα, λεύτερη σὰν τὸ πουλί, νὰ πε-
τάω πάνου στὰ ὀλοπράσινα, στὰ δροσολουσμένα κλα-
ράκια καὶ νὰ τραγουδῶ ἕνα τραγούδι μοναχά, τῆς
λευτεριάς τὸ τραγούδι.

Τὸ βέλο μὸυ σφαλνάει σὰ μαύρη σκέπη τὰ μά-
τια, μὰ τὸ πετῶ τὸ βέλο σὰ μὲ παραστενοχωρέσει.
Τὸ βέλο τοῦ κόσμου ὅμως πὼς νὰν τὸ πετάξω μα-
κρὰ μου ; Πὼς νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὸ στεγνὸ κλουβὶ σου,
κόσμε, πὼς νὰ διαθῶ στὰ λεύτερα λειθάδια τῆς ἀ-
γάπης ; Ὡ ἄγρια χειραφέτηση ἐσύ, ἔλα λύσε τὰ σκoi-
νιά, τὰ τρομερὰ σκoiνιά τῆς ἀμάθειας κι ἄσε καὶ μᾶς
νὰ φτερωθοῦμε σὰν τὰ πουλάκια μέσα στοὺς δρό-
μους, κι ἀλαφρότατα νὰ δεῖξουμε μιά καινούρια ἀ-
νοιξη, μιά ἀνοιξη πὸν τὴν ὄνειρευόμαστε πίσω ἀπὸ
τις κουρτίνες μας ! Ἀχ, κόσμε, κόσμε, πὸν μᾶς ἔχεις

μέσα σὲ σιδερένιο κλουβὶ κι ἀφίνεις νὰ περνοῦν ἀ-
γύριστα κάπια χρόνια καὶ νὰνεβοκατεβαίνουν οἱ καρ-
δοῦλες μας ἀπὸ τὴν ἀποθυμιά τῆς λευτεριάς !...

*

Τί θέλεις, γλυκόλαλό μου ἀηδονάκι, πάνου στὸ
παράθυρό μου ; Ἀχ, κ' ἐγὼ ἔχω λαλιά, μὰ δὲ μ'
ἀφίνου οἱ σκληροὶ μου φυλακότερες νὰ πετάξω ἀπὸ
παράθυρο σὲ παράθυρο καὶ νὰ τραγουδήσω τὸ τρα-
γούδι πὸν λαχταρῶ, τῆς λευτεριάς τὸ τραγούδι. Ἀχ,
γλυκὸ μου ἀηδονάκι, φεύγα, φεύγα γιατί σὲ ζου-
λεύω. Ἐχω κ' ἐγὼ λαλιά, ἔχω κ' ἐγὼ ἀετοῦ φτερὰ
μεγάλα, μὰ τὸ κλουβὶ, τὸ κλουβὶ δὲ μὸυ τάνοίγουν.
Δὲ μὸυ τάνοίγουν, ὠϊμένα, τὸ κλουβὶ. Κι ἂ μὸυ τᾶ-
νοῖζουν τί ; Στέκει ὁ κόσμος στὴν πόρτα καὶ μὲ γυ-
ρίζει ξανά στὸ ἀπαίσιο κλουβὶ μου μέσα.

Θέλω νὰ μὲ κάμεις ἀηδόνι κ' ἐμένα, κ' ἐγὼ νὰ
γίνω ταιράκι σου ἀκριθὸ καὶ νὰ πετάμε ἀπὸ παλάτι
σὲ παλάτι κι ἀπὸ καλύβι σὲ καλύβι τὰ δύο μας νὰ
χτίσουμε μιά πράσινη φωλίτσα, νὰ ζήσουμε πάνου
στοῦ ἀπειροῦ τὰ φτερά.

Ἄ ! Ψέματα ! Δὲ θέλω ἐγὼ νὰ πάω στὸ ἀ-
πειρο. Θέλω νὰ ζήσω μοναχὰ μὲ σένα, ἀηδόνι μου
γλυκὸ, λεύτερό μου ἀηδονάκι. Ὡ, λόγια, λόγια μο-
ναχὰ καὶ τίποτ' ἄλλο. Μιά λευτεριά μονάχα λα-
χταρῶ, μὰ, ἄλοι μου, δὲν τὴν ἔχω.

*

Ὡραία δὲ γεννήθηκα ἐγὼ καὶ δὲν προσμένω νὰ
μὸυ ψάλουνη τὴν ὀμορφιά μου. Μὰ κάτι ὠραῖο
κρύβω στῆς ψυχῆς μου τὰ κατὰβαθα. Κρύβω τὴ
λαχτάρα τῆς λευτεριάς, κρύβω τὴν ἄγρια τὴ λα-
χτάρα πὸν ἂν τὴν εἶχανε ὅλες, ὅλες οἱ σκληρωμέ-
νες ἀδερφοῦλες μου, θάμαστε τώρα λεύτερες καὶ θὰ
τραβούσαμε στοὺς ἀνοιχτοὺς δρόμους τῆς ζωῆς.

*

Ὁ χορὸς ἐμένα δὲ μὲ κεντρίζει καὶ τὸ λευκὸ
φῶμα τῆς νύφης δὲ μὸυ τραδαίει τὴν ὄρεξη. Ἐ-
μένα μ' ἀρέσει τὸ δάσο τὸ καταπράσινο, νὰ ζήσω κεῖ
μέσα ξέγνοιαστα—σὰν ἀηδονάκι καὶ σὰν τρελλὴ
τριγόνια.

ΑΣΤΡΟΓΛΑ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΚΕΦΟΥΛΕΣ

(Στὸ περιθώριο τοῦ «Ἡμερολόγιου κόρης»)

Νὰ ποθεῖς ἀπὸ τὴ μιά μεριά τὴ λευτεριά κι
ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ λογαριάζεις τὸν κόσμο, σημαίνει
πὼς δὲν ποθεῖς τίποτα. Ὅποιος λέει πὼς ποθεῖ λευ-
τεριά, πάει νὰ πει πὼς ἐπαναστατεῖ. Μὰ σὰ λογα-
ριάζεις τὸν κόσμο (τὴν «κοινωνία» δηλ., τὰ συνθη-
ματικά ψέματα, τὶς λογῆς πρόληψεις) ἐναντίο ποια-
νοῦ ἐπαναστατεῖς ;

Μὲ τὸ νὰ λογαριάζεις τὸν κόσμο, ἀποδείχνεις
πὼς πρὶν πολεμήσεις τὸ λεγόμενο κόσμο, ἀνάγκη
νὰ πολεμήσεις πρῶτα πρῶτα τὸν ἑαυτὸ σου, νὰ τὸν
κάνεις λεύτερο.

*

Ἀγάπη, Λευτεριά, Χρέος, Θυσία καὶ μερικὰ
ἄλλα τέτια, δὲ λέγονται—ἐνεργοῦνται. Μὲ τὸ νὰ
λὲς πὼς ἀγαπᾶς, ἢ μὲ τὸ νὰν τὸ φαντάζεσαι, δὲν
κάνεις τίποτα. Πρέπει νᾶχεις τὰ κουράγιο καὶ νὰν
τὴν ἐνεργεῖς τὴν ἀγάπη. Τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴ Λευτε-
ριά, καὶ μὲ τὴ Θυσία, καὶ μὲ τὸ Χρέος, καὶ μὲ τὸ
κάθε τι ἄλλο μεγάλο κ' εὐγενικό πὸν θέλουμε νὰ
πιστεύουμε πὼς τὸ λαχταρεῖ ἡ ψυχὴ μας.

*

Κ' ἔτσι τώρα μὸυρχονται στὸ νοῦ μου οἱ δημο-
τικιστὰδες. Κόσμο ἔχουνε κι αὐτοὶ ἀντίκρυ τους, κό-
σμο πὸν τοὺς βρίζει προδότες, ἀγράμματους, βδε-
λυροὺς—καὶ κοινωνία ἔχουν ἀπέναντί τους πὸν τοὺς
κλείνει κατὰμουτρα τὶς σκεδρωμένες πόρτες τῆς. Μὰ
οὔτε τὰ λογαριάζουν αὐτὰ. Τὸ δρόμο τους τραβάνε
ἴσια, ἤρεμοι, ἀρχοντικοί, ἀκούραστοι, λιονταρόφυ-
χοι. Ἡ κοινωνία !... Μὰ ἴσια ἴσια, παιδί μου, τὴν
κοινωνία πᾶνε νὰλλάξουνε, ἀφοῦ δὲ κι ὁ ἀγῶνας
τοὺς γὰ τὸν ξεσκλαβωμὸ τῆς περιφρημῆς αὐτῆς κοι-
νωνίας γίνεται.

*

Ὅμορφα τὰ λὲς, ναί, πολὺ ὀμορφα καὶ πολὺ
γλυκά. Τὸ βέλο τὸ πετᾶς σὰ σὲ παραστενοχωρέσει.
Ζουλεύεις τὴν ἀηδονάκι πὸννα: λεύτερο. Θὲς νὰ ζήσεις
ξέγνοιαστα μέσα στὸ δάσο τὸ καταπράσινο. Ναί.
Ὅλ' αὐτὰ εἶναι ὀμορφα, πολὺ ὀμορφα. Τὰ διάβασα
χερόγραφα καὶ τὰ καταχάρηκα. Μὰ,—μὴν πικρα-
θεῖς—ὅσο κι ἂν τὰ διάβασα κι ἂν τὰ ξαναδιάβασα
δὲν μπόρεσα νὰ βγάλω τί εἶδος λευτεριά λαχταρεῖς
καὶ τί εἶδος ἀνοιξη (καινούρια δηλ. ζωὴ) ὄνειρευέ-
σαι πίσω ἀπὸ τὶς κουρτίνες σου.

ΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗ*

Γιὰ νὰ δώσω μικρὸ δείγμα τῆς ποιήσεως τοῦ Πα-
λαμά, πὸν πηγάζει ἀπὸ τὸ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο
νόημα τῆς τέχνης, θὰ ξεσηκώσω μερικὰ κομμάτια
τόσο ἀπ' τὰ πλατύστομα ὅσο κι ἀπὸ τὰ λιγύστιχα :

Η ΑΠΟΚΡΙΣΗ

Ἀμαδρουάδες, πάρτε με κι ἀκοῦστε με, Αἰγυπᾶνες,
Γάμου κρεββάτια στρώθηκαν, σπαράζει ἡ λαγκαδιά,
Νὰ τ' Ἀνθεστήρια ! κελαιδοῦν οἱ ἀδελφικοὶ παιᾶνες,
Πλέκονται λάγνα εἰδύλλια σὲ δάση ἀρκαδικά.
Ἡ μέθη ἡ διονύσια ξεσοπάει, λυσσάει, καὶ λάμπει
Ὡς πὸν εἶν' ἡ πλάση, καὶ ἀπὸ πὸν ; δὲν ξέρω
ἂν εἶμ' ἐγὼ,
Ὁ μέγας Πᾶν ἐχώρεσε στὴν ἀγκαλιά μου, ὦ θάμψη !
Μὲ τῶν στοιχείων τὴν ἄγρια, τὴν ἄγρια ζήση ζῶ.
Τὸ δῶρο τῶν ὑπέρκαιων γαλήριων δραμάτων,
Ὡ Χρυσομίτρα, μὸυ ἔφεραν οἱ τρεῖς θεὲς κ' οἱ
ἐννιά

Στὰ μέτωπα καὶ στὰ χροῖα κορμιά τῶν ἀγαμάτων
τὴν ἀφρογένεια χόρτασα τῶν ὄλων Ὅμορφα.
Ἀκούω τὰνδόνια, ἀντιλαλοῦν τὰνδόνια οἱ Σοφοκλήδες,
Αἰσχύλαιοι, Ὠκεάνιοι, ὦ γόοι προφητικοί !
Σὲ μιά ματιὰ ὀλοπράσινη ἀγνάντια μου Ἀτλαν-
τίδες

Γεννιοῦνται ἀπὸ τὴν ἄβυσσο καὶ χάνονται σ' αὐτὴ.
Θαλασσομάχοι Φοῖνικες μὲ φέρανε ἀπὸ πέρα,
Ὁ χαροκόπος εἶμ' ἐγὼ κι ὁ κοσμογυριστῆς
Τέχνες, μιλήματα, εἰδῶλα ξαφνίζουν τὸν ἄερα.
Νυφάδες, ἀγκολιάστε με, Σάτυροι, ἀκοῦστ' ἐσεῖς.
Καὶ Σάτυροι καὶ Κένταυροι, νυφάδες Ἀμαδρουάδες,
Κ' οἱ Ἑλλάδες οἱ χρυσόλαλες μὸυ εἶπαν μὲ μιά
φωνή,

Μέσ' ἀπὸ χῶρες καὶ βουνά, δάση, κορφές,
πεδιάδες,
«Γιὰ σὲ τὸ ἀθάνατο κρασί δὲν εἶναι, ὦ μεθυστή !»
Καὶ ἡ Ταναγραία ἡ λυγρὴ καὶ ἡ φοβερὴ Κασσάντρα,
Μαινάδες κισσοστέφανες, Ὀλύμπιοι θεοί,
Ἀπ' τὴ σπηλιὰ τῆς Καλυψῶς ὡς τὴ σοφὴ
Ἀλεξάντρα,
Οἱ Ἑλλάδες οἱ μονοθέρεφτες μὸυ εἶπᾶν μὲ μιά
φωνή.

«Σῶπα, χλωμὲ καλόγερε, λάλε καὶ χαῦνε, σῶπα,

Στὸ μοναστήρι γύρισε καὶ κλείσει στὸ κελλί !»
Καὶ τῶν Πινδάρων οἱ ἤρωες κ' οἱ θέαινες τοῦ
Σκόπα

Γελοῦνε, καὶ τὸ γέλοιο τους βροντόραχτα ἀντηχεῖ.

ΣΚΕΨΗ

Ἀπ' ὅλα τὰ θεόμορφα τῶν ἀγαμάτων φέγγη
Κι ἀπ' ὅλους τοὺς χρυσοὺς ρυθμοὺς πὸν πλέκει ὁ
ποιητής,
Ποιὸς ξέρει ἂν πὸν ξεχωριστὰ καὶ ἂν πὸν μακριὰ
δὲ φέγγη
Μιά καλὴ πρᾶξη ἀγνωρίστη, μπάλασμο μῆς πληγῆς !
Τὸ Κεῖμα τὸ σκυλόκαρδο κ' ἡ ἀκάθαρτη Κανία
Τάχα γιὰ τὴν ἀλάθεινη κάποιον θεοῦ ἀκοή
Δὲν εἶναι μιά σοφώτατη τρικυμιστὴ ἁρμονία
Τῆς μελωδίας πὸν φέλλει μας ἡ γαλήνη Ἀρετῆ ;
Τῆς Τέχνης λάμπουν οἱ νοοί, λάμπουν τὰ οὐράνια τόξα
Τοῦ Λόγου, λάμπουν τὰ ὄρημα τὰ θριαμβευτικά
Τάχα κ' ἀξίζουνε στὸ Πᾶν τὸ νόημα καὶ τὴ δόξα
Τοῦ ἀνθοῦ πὸν χαίρεται ἡ ἀγῆ καὶ κλαίει νεκρὸ
ἢ βραδιά ;
Ὑψώνεται ὁ βαθύσοφος, ὅλες τὶς θύρες κρούει
Τοῦ Ἀπειροῦ, καὶ ὅλες στέκειαι τὶς Σφίγγες καὶ
ρωτᾷ :

*) Ἡ ἀρχὴ στὸν ἀριθ. 380.